

C m v n d u h a Iran có nguy c d n đ n chi n tranh

Iran đ ng hàng th t trên th gi i v l ng s n xu t d u ho và đ ng h ng nhì trong kh i OPEP v m t xu t kh u (© Reuters)

Hôm th hai, ngày 23/01/2012, Liên Hi p Châu Âu đã thông qua các bi n pháp tr ng ph t Iran, c th là c m v n d u h a và phong t a tài kho n Ngân hàng Trung ố ng c a n c này. Libération hôm nay có bài ph ng v n ông Gary Sick, nguyên c v n Nhà Tr ng d i th i hai t ng th ng Ford và Carter.

Bài vi t ch y t a : "Iran : c m v n có th d n đ n chi n tranh".

Giống thích cho tôi câu nh báo trên, ông Gary Sick cho rằng, nếu Iran bắt cộng m ván dáu háa, tức là nác này sẽ không còn gì để mát, do đó mát sẽ đáp trá mánh tay, thậm chí là quân sự, là hoàn toàn có thể. Nác này có thể phóng tên lửa đánh phá các bán cáng hoặc các khu lác dáu ở bá bên kia Vùng Vịnh, và nhá vậy sẽ gây khó khăn cho việc xuất khẩu dầu của Ả Rập Xê Út và Koweit. Giá dầu vì thế sẽ tăng cao.

Kính thưa pháng Tây ván đang khó khăn sẽ càng cháng chát khó khăn.

Ông Sick nhán mánh, ngái ta có thể gây sự ép dái với Iran, nháng phái có mác để háp lí. Nếu u dán nác này vào chân táng, tức cát nguán thu chính tá việc xuất khẩu dầu háa, thì tức sẽ có mát sự phán áng « cáng rán và gây nháu tán thát cho tất cả các bên ».

Bản vẽ việc pháng Tây lo ngại Iran phát triển vũ khí hạt nhân, vẽ cụ thể ván Nhà Tráng cho rằng, việc đó cần xem xét lại mát cách khách quan.

Ông nhác tôi, báo cáo mái nhát của Cơ quan Năng lượng Nguyên tử quốc tế (IAEA) cũng không quyát việc Iran đang phát triển vũ khí hạt nhân. Nên nhá rằng, báo cáo này để các cho là nghiêm khác nhát tá trác để náy vẽ há sẽ hạt nhân Iran.

Cơ quan IAEA và tình báo Hoa Kỳ nói rằng, Iran đã ngừng theo đuổi mát cách có há tháng cháng trình vũ khí hạt nhân vào năm 2003, sau khi ông Saddam Hussein bắt đầu . Iran đã bắt đầu cháng trình hạt nhân từ nháng năm 1990, nháng đến hián tại ván cháa có mát quá bom nguyên tử nào.

Ông nhác tôi, các nác khác muốn phát triển ngám vũ khí hạt nhân, nhá Ấn Độ, Pakistan hay Nam Phi, thì cũng đã không mát nháu hán 12 năm để làm để các điáu đó.

Trá lại câu hỏi : Liệu pháng Tây có thể đàm phán với Iran hay không ?

Ông Gary Sick kháng để nh là « hoàn toàn có thể để mái việc để các minh bách hán ».

Vào năm 2003, chính phủ Iran đã cho ngừng cháng trình hạt nhân quân sự, và đã để ngáy cho thanh tra của IAEA đến thác để a để xác minh há thác. Thậmách, sau đó, các vá thanh tra đã không tìm thấy để các gì. Sau đó pháng Tây không nháng không tháo bỏ lánh tráng phát cho

Iran mà còn đòi hỏi nhiều hơn nữa.

Ông Gary Sick nhận mệnh, vào năm 1995, Mỹ áp đặt lệnh trừng phạt Iran, khi Mỹ Iran cho rằng có uranium để làm giàu. Đến rồi đến hiện tại, sau hơn 26 năm cấm lệnh trừng phạt, thì Iran đã có đến 8 000 máy ly tâm và nhiều khu sản xuất hạt nhân.

Theo ông Gary Sick, khả năng đàm phán là hoàn toàn có thể với điều kiện là mục tiêu đặt phải là: cho họ nhận chế độ lỏng lẻo máy ly tâm để có thể giám sát chặt chẽ các công trình quốc tế.

Ông nhận mệnh: « Nếu phương Tây cứ khẳng định đòi Iran không được có một lò ly tâm nào, không được có một chút uranium để làm giàu nào, thì người ta không thể nào đàm phán được ».

Tình hình Tây Tạng ngày càng nóng bỏng

Tình hình Tây Tạng bắt đầu biến chuyển từ năm 2008 và ngày càng căng thẳng hơn. Mới hôm thứ hai 23/01/2012 này, đã có hai cuộc biểu tình lớn diễn ra và bị đàn áp đẫm máu.

Libération phản ánh sự việc qua bài viết: «Vùng Tây Tạng bốc lửa, Bắc Kinh tăng cường trấn áp ».

Hai cuộc biểu tình hôm thứ hai diễn ra ở huyện Lô Hoắc và A Bá thuộc Tây Xuyên, hai địa phương có dân cư đa số là người Tây Tạng. Hiện tại, hai địa điểm này đã bị phong tỏa.

Theo Libération, ở Lô Hoắc, công an đã biến vào đoàn biểu tình bao gồm các nhà sư, người chăn nuôi và những người dân du mục. Trong đó, những người này đã cướp phá các hàng cửa nhiều người Hán, và đã biểu tình trước sự có mặt của các quan nhà nước.

Theo tin từ RFA, có 6 người bị thiệt mạng và khoảng 30 người khác bị thương. Mục tiêu của cuộc biểu tình là yêu cầu chính quyền thả những người Tây Tạng đang bị giam giữ vì tội rải truyền đơn kêu gọi do cho Tây Tạng và không để nhai tiếp tục thiêu đốt ở Bắc Kinh.

Ngoài ra, theo RFA, vụ biểu tình cũng là hậu quả của việc chính quyền Trung Quốc muốn ép những người Tây Tạng ăn Tết theo kiểu Trung Quốc.

Còn ở A Bá, chính sát đã đàn áp một đoàn biểu tình tập hợp nhiều người với mục đích làm lễ vinh danh những người đã bị thiêu. Tờ báo nhà nước, từ tháng ba năm ngoái đến giờ, đã có đến 16 người Tây Tạng bị thiêu đốt ở phía Bắc Bắc Kinh.

Nh v y, theo t báo, b t n không còn ch t p trung A Bá, mà đã b t đ u lan đ n Lô Ho c, cách đó t i 300 cây s . Vào ngày 08/01/2011, cũng đã x y ra m t v t thiêu khác m t đ a ph ng c a t nh Thanh H i cách đó đ n 750 km.

Mi n Đ i n : hy v ng và c nh giác

Đ n v i tình hình Mi n Đ i n, báo L'Humanité đ ăng ý ki n c a bà Christiane Marcie, ph trách quan h qu c t c a đ ng C ng s n Pháp.

Bài vi t mang dòng t a : « Mi n Đ i n-hy v ng và c nh giác ».

Bà Marcie tóm l c quá trình c m quy n hàng m y ch c năm c a t p đoàn quân phi t Mi n Đ i n, t vi c đàn áp Liên đoàn Qu c gia vì Dân ch c a bà Aung San Suu Kyi vào năm 1990 đ n s ki n đàn áp bi u tình đ đ i vào năm 2007 ...

Đ r i, t khi chính th c thành l p chính quy n dân s vào tháng 3/2011 đ n nay, th gi i đã ch ng ki n nh ng c i t nhanh chóng n c này.

Gi i thích cho nh ng c i t đó, bà Marcie cho r ng, do tình tr ng b cô l p đã c n tr b c đ ng phát tri n c a Mi n Đ i n. Bên c nh mu n thoát c nh cô l p, Mi n Đ i n còn mu n có nhi u s ng h h n trong kh i ASEAN, mu n h i nh p qu c t .

Tr c nh ng thay đ i đó, lãnh đ o LND Aung San Suu Kyi đã tuyên b là r t l c quan và tin t ng quy t tâm c i cách c a t ng th ng Thein Sein.

Trong khi đó, ng i đ ng sáng l p LND v i và San Suu Kyi là ông Win Tin, t ng b chính quy n giam gi nhi u năm, thì cho r ng :

« Còn quá s m đ có k t lu n. Nên đ i 2 hay 3 năm n a h n hay ». Ông này cũng t ra nghi ng ông Thein Sein vì cho r ng, đ ng quên r ng, ông Thein Sein m t năm tr c đây là th t ng c a chính ph quân phi t. Ông Win Tin cũng cánh báo : « Nguy c đ o chính quân s luôn hi n h u ».

V ph n mình, bà Marcie nh n đ nh: « Dù sao thì m t tia hy v ng đã lóe lên ». Bà cũng kêu g i chính quy n m i Mi n Đ i n nên th h t s tù nhân chính tr còn l i, và nên tăng c ng đ i

thoßi vßi các bên liên quan. Bà hy vßng cußc bßu cß lßp pháp vào tháng 4 tßi sß đßc tß chßc phù hßp vßi nhßng qui đßnh cßa mßt nhà nßc pháp quyßn.

Nhßt Bßn : có thß xßy ra đßng đßt lßn trßc năm 2016

Liên quan đßn Nhßt Bßn, Le Monde có bài thông tin : « Tokyo trßc đßa cßa mßt trßn đßng đßt cßng đß cao sß xßy đßn trßc năm 2016 ».

Sau thßm hßa Fukushima, các chuyên gia cßa Trung tâm nghiên cßu đßng đßt cßa chính phß Nhßt Bßn đã ßc đoán rßng, có đßn 70% khß năng xßy ra mßt trßn đßng đßt kinh hoàng trong vùng Kanto, tßc bao gßm cß thß đô Tokyo.

Thời gian đß phóng là trong 30 năm nßa. Hôm thß hai này, Vißn nghiên cßu đßng đßt cßa Đßi hßc Tokyo (ERI) đã rút ngßn khoßng thßi gian đß phóng xußng còn ...4 năm.

ERI cho bißt, đß báo đó đßa trên hißn tßng có quá nhißu vß đßa chßn xßy ra sau thßm hßa 11 tháng 3. Tß ngày kinh hoàng này đßn ngày 31/12/2011 đã có đßn 577 trßn đßa chßn tß 5 đß Richter trß lên, tßc mßt con sß cao gßp 4 lßn so vßi mßc đß chßn trung bình xßy ra hßng năm tßi Nhßt Bßn tß năm 1995.

Ngoài ra, theo đß báo, các hoßt đßng đßa chßt ß Nhßt Bßn sßp tßi sß tăng cao và có nguy cß gây ra mßt trßn đßng đßt ß cßng đß cao.

Mßt giáo sß thußc ERI gißi thích, trßn đßng đßt hôm 11/3 đã làm bißn đßi lòng đßt và làm thay đßi lòng đßi đßng. Áp lßc đã tăng cao ß nhßng lòng bißn gßn đßo Hokkaido ß mißn Bßc, và gßn khu vßc Kanto ß mißn nam, tßc khu vßc bao gßm thß đô Tokyo.

Giáo sß này cho rßng, cũng gißng nhß trßng hßp nhißu ngßi nßm tay nhau đßng thành hàng, nßu có mßt ngßi bß ngã, thì nhßng ngßi khác, nhßt là nhßng ngßi kß cßn, sß có nguy cß bß ngã theo, vùng Kanto cũng có thß bß hißu ßng Domino theo kißu đó.

Tuy nhiên, mßt sß nhà khoa hßc khác lßi cho rßng, đß đoán trên là « vô căn cß ».

Hß chß trích sß thông đßng cßa chính phß và gißi khoa hßc. Mßt chuyên gia cho rßng : « Hißu bißt khoa hßc hißn tßi chßa cho phép xác đßnh đßc mßc đß nguy cß ß tßng vùng cß thß ». Dù có chính xác hay không, Le Monde cho hay, tin tßc này đã gây hoang mang trong dân chúng, nhßt là đßi vßi ngßi thß đô.

Ai C p m t năm sau khi l t đ Mubarak

Hôm nay, Ai C p k ni m m t năm ngày l t đ t ng th ng Mubarak, trong khi đó, tình hình v n đang h t s c căng th ng, quân đ i v n đang n m quy n.

Ph n ánh s vi c này, Le Figaro có bài : « M t năm sau cu c n i đ y, quá trình chuy n ti p Ai C p đang b c vào giai đo n quy t đ nh ».

Hôm nay, đúng m t năm sau s ra đi c a ông Mubarak, hai « g ng m t » chính c a Ai C p s h i ng t i qu ng tr ng Tahrir, th đô Cairo, n i kh i ngu n phong trào n i đ y h i năm ngoái.

M t bên là t ch c Huynh đ H i Giáo, s xu t hi n th th ng phong, vì v a r i nhi u thành viên đã đ c b u vào Qu c h i. T ch c này kêu g i m i ng i k ni m ngày l t đ nhà đ c tài và kêu g i ng h quá trình chuy n ti p đ i s ki m soát c a quân đ i. Bên còn l i bao g m nhi u phong trào ph n đ i. H yêu c u quân đ i ph i chuy n giao quy n l c ngay l p t c, và lên án t ch c H i giáo này đã « đánh c p » cu c cách m ng.

Trong b i c nh căng th ng đó, H i đ ng T i cao các l c l ng võ trang Ai C p (CSFA), hi n đang n m gi quy n l c, đã toan h nhi t căng th ng b ng cách thông báo cho ch m đ t « tình tr ng kh n c p » đ c thi t l p t h n 30 năm qua.

T báo cho r ng, sau v đàn áp bi u tình tr c tòa nhà Maspero t i th đô Cairo làm h n 20 ng i ch t h i tháng 10, và v đ t l u ng i bi u tình t i Cairo h i tháng 11/2011 làm thi t m ng g n 40 ng i, gi i quân đ i hi n lo ng i nh ng r c r i m i s làm ch ch h ng quá trình chuy n ti p v n b c vào giai đo n quy t đ nh t m y tu n nay.

Hôm th hai, Qu c h i m i c a Ai C p đ c b u h i tháng 12 r i v i s th ng l i c a các đ ng ph i H i giáo c c đoan, đã ti n hành phiên h p đ u tiên và b u vào gh ch t ch m t thành viên c a t ch c Huynh đ H i giáo.

S p t i, Qu c h i này s b u ti p nh ng ng i đ ng đ u các ti u bang so n th o Hi n pháp. Tuy nhiên, Le Figaro nh n m nh, m i vi c đ u di n ra đ i s quan sát c a quân đ i.

T ch c Huynh đ H i giáo và quân đ i đã ti n hành đàm phán. Ng i đ ng đ u quân đ i n c này là ông Mohammed Tantaoui đã cam k t s chuy n giao t t c quy n l c cho chính ph dân s vào tháng 6 t i. Trong b i c nh đó, nghi ng đ i v i quân đ i v n còn cao. Có ng i cho r ng, h ti p t c xu ng đ ng vì lo ng i quân đ i và Huynh đ H i giáo đàm phán và t quy t m i vi c.

Håy yêu cầu quân đội phải lập tức giao quyßn và nhång ngái trong quân đội phải mßi ác phải bắt truy tố.

Một thành viên của phong trào Ngày 6 tháng 4 bức xúc : « Hôm đầu tiên Tái cao các lực lượng vũ trang chúng ta là một bộ mặt khác của ông Mubarak. Từ ngày 25 tháng 1 năm 2011 đến giờ, chúng ta có một mặt tiêu nào của cuộc cách mạng để nó được đặt tên ».

Ngái này cũng cho biết, tòa án quân sự vẫn tiếp tục hoành hành, quân đội đã gây khó khăn cho các tổ chức phi chính phủ và đã đàn áp đến máu thịt của cuộc biểu tình. Theo ngái này, tham nhũng và nghèo đói một năm qua vẫn không có gì thay đổi đáng kể.